

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۲
رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲ / ۳ / ۱۱	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۱	<u>تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد:</u> (الف) به عقیده هیوم منشاء درک و پذیرش رابطه علیت، یک حالت روانی ناشی از توالی پدیده ها است. (ب) به نظر کانت، وجود جهان ماورای دنیای مادی، مشروط به وجود خدائی جاودان و نامتناهی است. (ج) فیلسوفان مسلمان می گویند ابتدا باید با خدا ارتباط معنوی برقرار کرد و بعد به اثبات عقلانی وی پرداخت. (د) عقل به عنوان ابزار شناخت، در ابتدای کودکی به صورت یک استعداد وجود دارد که باید با تربیت و تمرین به فعلیت برسد. (ه) از نظر شیخ اشراق هر واقعیتی «نور» است، اما نه نور مطلق، بلکه درجه ای است از نور. (و) علامه طباطبائی روش تفسیر قرآن به قرآن را از آیت الله شاه آبادی آموخته بودند.	۱/۵				
۲	<u>جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:</u> (الف) رابطه موضوع و محمول در قضیه «دایره، دارای زاویه است» می باشد. (ب) از نظر دکارت، انسان اصل علیت را به طور درک می کند. (ج) هر یک از عوامل «آشپز» و «چاقو» برای تهیه غذا، علت محسوب می شوند. (د) امروزه، عقل در اروپا، به عقل تقلیل پیدا کرده است. (ه) از دیدگاه فارابی، مهم ترین تفاوت مدینه فاضله با مدینه جاهله، در آن است. (و) سهروردی در کتاب «حکمه الاشراق»، از شیوه فراتر رفته و حکمت اشراقی را پایه گذاری می کند.	۱/۵				
۳	<u>گزینه مناسب را انتخاب کنید:</u> (الف) در کدام قضیه، محمول از اجزاء ذاتی موضوع است؟ ۱- آهن، فلز است. ۲- آب، شور است. (ب) کدام تصویر، نشان دهنده «واجب الوجود بالغیر» است؟ ۲- ۱- (ج) نظریات فارابی در «فلسفه سیاست»، به دیدگاه کدام فیلسوف نزدیک تر است؟ ۱- ارسطو ۲- افلاطون (د) از نظر سهروردی، عالمی که آمیخته به نور و ظلمت است چه نام دارد؟ ۱- مغرب وسطی ۲- مغرب کامل	۱				
۴	هر یک از موضوعات زیر را به لحاظ، «واجب الوجود، ممکن الوجود یا ممتنع الوجود» بودن مشخص کنید. <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"><tr><td>بزرگ کوچک</td><td>مورچه غول پیکر</td></tr><tr><td>(الف) ؟</td><td>(ب) ؟</td></tr></table>	بزرگ کوچک	مورچه غول پیکر	(الف) ؟	(ب) ؟	۰/۵
بزرگ کوچک	مورچه غول پیکر					
(الف) ؟	(ب) ؟					
۵	هر یک از گزاره های زیر حاصل کدام فعالیت عقل است؟ (عقل نظری، عقل عملی) (الف) انسان باید به حقوق دیگران احترام بگذارد. (ب) هر جسمی دارای سه بُعد است.	۰/۵				
ادامه سؤالات در صفحه دوم						

پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	نام و نام خانوادگی:	تعداد صفحه: ۲
رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲ / ۳ / ۱۱	ساعت شروع: ۸ صبح
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۶	هر یک از مطالب مرتبط با ستون سمت راست را از ستون سمت چپ انتخاب کرده و در مقابل آن بنویسید. الف) اغراض ارسطو فی کتاب مابعد الطبیعه ب) اشارات و تنبیهات ج) نویسنده پاورقی های اصول فلسفه و روش رئالیسم د) رسالت تشیع ۱- افلاطون ۲- فارابی ۳- استاد مطهری ۴- آخرین دیدگاه های ابن سینا ۵- حاصل مذاکرات هانری گربن با علامه طباطبائی	۱
---	---	---

به سؤال های زیر پاسخ کوتاه بدهید:

۷	از نظر فیلسوفان مسلمان، انسان بعد از درک کدام اصل، در می یابد که پدیده ها خود به خود به وجود نمی آیند؟	۰/۵
۸	هنگامی که راننده ای، خودروی بدون نقص را روشن کرده و هدایت می کند، این عمل او بر مبنای پذیرش کدام یک از لوازم علیت است؟	۰/۵
۹	دو فیلسوف غربی دوره جدید اروپا که از تجربه های معنوی درونی، برای پاور به وجود خداوند استفاده کردند را نام ببرید.	۰/۵
۱۰	هر یک از موارد زیر با کدام مرتبه از مراتب عقل انسان مطابقت دارد؟ الف) درک این امر که یک چیز نمی تواند هم باشد و هم نباشد. ب) تسلط بر دانش های کسب شده و استفاده از آن ها. ج) کسب دانش های جدید با تمرین و تکرار.	۰/۷۵
۱۱	از نظر فیلسوفان مسلمان، عالی ترین مرتبه شهود چه نام دارد و مختص چه کسانی است؟	۰/۵
۱۲	سه مورد از عوامل زمینه ساز حیات عقلی که در قرآن کریم و رفتار و گفتار رسول خدا (ص) مشاهده می شود را بنویسید.	۰/۷۵
۱۳	سفر عرفانی «از حق به سوی خلق همراه با حق»، با کدام مبحث کتاب اسفار ملاصدرا تطبیق می کند؟	۰/۵

به سؤال های زیر پاسخ کامل بدهید:

۱۴	از دیدگاه ابن سینا، وقتی می گوئیم «آب و وجود دو مفهوم از یک موجود هستند»، به چه معنا می باشد؟ توضیح دهید.	۰/۷۵
۱۵	به لحاظ عقلی و فلسفی، قبول غایت برای اشیا و پدیده های جهان، در چه صورت امکان پذیر است؟ توضیح دهید.	۰/۷۵
۱۶	برهان «درجات کمال» ارسطو را در قالب دو مقدمه و یک نتیجه بنویسید.	۰/۷۵
۱۷	از نظر فارابی چرا تسلسل علل نامتناهی محال است؟ توضیح دهید.	۰/۷۵
۱۸	جایگاه عقل را در دوره «اول» و «دوم» حاکمیت کلیسا و مسیحیت در اروپا، با یکدیگر مقایسه کنید.	۱/۲۵
۱۹	نظر «فرانسیس بیکن» را درباره اعتبار حس و عقل توضیح دهید.	۰/۷۵
۲۰	به چه دلیل برخی جریان های فکری در جهان اسلام، در عین پذیرش عقل، دایره اعتبار و کارآمدی آن را محدود می کردند؟ توضیح دهید.	۰/۷۵
۲۱	از نظر فیلسوفان مسلمان، تمام ادراک ها و دانش های انسان به کمک کدام یک از عقول عالم عقل حاصل می شود؟ شرح دهید.	۱
۲۲	با توجه به آیه شریفه «أَمَّا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ»، توضیح دهید که به نظر ابن سینا، چگونه طبیعت شناسی می تواند دانشمند و محقق را به خشوع و خشیت در پیشگاه حق تعالی برساند؟	۱
۲۳	با بیان نظر ملاصدرا و میرداماد در زمینه مبحث «اصالت وجود و اصالت ماهیت» تفاوت دیدگاه آن دو را شرح دهید.	۱/۵
۲۴	سبک زندگی افرادی که به نظام فکری سالم و استواری دست یافته اند را توصیف کنید.	۰/۷۵

جمع نمره	سربلند و پیروز باشید .	۲۰
----------	------------------------	----

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۲		تاریخ امتحان: ۱۴۰۲ / ۳ / ۱۱			
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۲							
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir							
ردیف		راهنمای تصحیح					
نمره							
۱	الف) صحیح (ص ۱۷) د) صحیح (ص ۵۳)	ب) صحیح (ص ۳۶) هـ) صحیح (ص ۸۴)		ج) غلط (ص ۴۷) و) غلط (ص ۱۰۳)		(هر مورد ۰/۲۵)	
۲	الف) امتناعی (ص ۱۰ و ۹) هـ) هدف (ص ۷۷)	ب) فطری (ص ۱۶) و) مشائیان (استدلالی محض یا مشابه آن نیز نمره تعلق می گیرد) (ص ۸۳)		ج) ناقصه (ص ۲۵) د) تجربی (ص ۵۷)		(هر مورد ۰/۲۵)	
۳	الف) ۱- آهن فلز است. (ص ۵) ج) ۲- افلاطون (ص ۷۵)	ب) ۲- د) ۱- مغرب وسطی (ص ۸۴)		ص ۱۱ و ۱۲)		(هر مورد ۰/۲۵)	
۴	الف) ممتنع الوجود	ب) ممکن الوجود (ص ۱۱ و ۱۲)					
۵	الف) عقل عملی	ب) عقل نظری (ص ۵۵)					
۶	الف) ۲- فارابی (ص ۷۵) ج) ۳- استاد مطهری (ص ۱۰۴)	ب) ۴- آخرین دیدگاه‌های ابن سینا در حکمت (ص ۸۰) د) ۵- حاصل مذاکرات هانری کربن با علامه طباطبائی (ص ۱۰۶)					
۷	اصل امتناع اجتماع نقیضین (ص ۱۷)						
۸	اصل وجوب بخشی علت به معلول (یا اصل ضرورت علی و معلولی) (ص ۲۰)						
۹	ویلیام جیمز - برگسون - کرکگور - کاتینگهام	(ذکر دو مورد کافی است) (ص ۳۷ و ۳۸ و ۳۹)					
۱۰	الف) عقل بالملکه ب) عقل بالمستفاد	ج) عقل بالفعل (ص ۶۴ و ۶۵)					
۱۱	وحی - پیامبران (ص ۶۶)	(هر مورد ۰/۲۵)					
۱۲	ارزش قائل شدن برای اصل تفکر و خرد ورزی - تکریم علم به عنوان ثمره تفکر و خردورزی - تکریم و احترام پیوسته عالمان - طرح مباحث علمی و عقلی و فلسفی - مذمت پیوسته نادانی و جهل - دعوت به یادگیری علم و دانش ملت‌های دیگر (ذکر سه مورد کافی است) (ص ۷۲)	(هر مورد ۰/۲۵)					
۱۳	افعال خداوند و ربوبیت و حکمت الهی (ص ۹۱)	(هر مورد ۰/۲۵)					
۱۴	بدین معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک موجودند که باهم ترکیب یا جمع شده‌اند. ۰/۲۵ بلکه از موجودی واحد، دو مفهوم مختلف را بدست آورده‌ایم ۰/۲۵ یعنی در عالم خارج دو امر جداگانه به نام آب و وجود نداریم. ۰/۲۵ (ص ۴)	(هر مورد ۰/۲۵)					
۱۵	قبول غایت برای اشیا و پدیده‌های جهان وقتی امکان پذیر است که این غایت قبل از پیدایش اشیا مشخص شده باشد ۰/۲۵ تا اشیا متناسب با آن هدف و غایت ساخته شده باشند ۰/۲۵ و چنین هدفی بدون قبول خداوند امکان پذیر نیست. ۰/۲۵ (ص ۲۶)	(هر مورد ۰/۲۵)					
۱۶	مقدمه اول: هر جا که یک خوب تر و بهتر وجود دارد، خوب ترین و بهترین نیز هست. ۰/۲۵ مقدمه دوم: در میان موجودات، برخی خوب تر و بهتر از برخی دیگرند. ۰/۲۵ نتیجه: پس حقیقتی هم که بهترین باشد، وجود دارد که همان واقعیت الهی است. (ص ۳۳) ۰/۲۵	(هر مورد ۰/۲۵)					

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۲		تاریخ امتحان: ۱۴۰۲ / ۳ / ۱۱			
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۴۰۲							
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir							
ردیف		راهنمای تصحیح					
نمره							
۱۷	زیرا اگر سلسله علت‌ها بخواد تا بی نهایت به عقب برگردد و هر علتی وابسته به علت قبل از خود باشد، بدین معناست که آغاز و ابتدایی در کار نباشد ۰/۲۵ و در این صورت اصلاً چیزی پدید نمی آید ۰/۲۵ تا نوبت به معلولی برسد که اکنون پیش روی ماست ۰/۲۵ (ص ۴۳)						
۱۸	در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا، بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان می دانستند. ۰/۲۵ حتی آن را امری شیطانی می پنداشتند. ۰/۲۵ و می گفتند ایمان قوی از آن کسی است که در برابر چون و چراهای عقل بایستد. ۰/۲۵ اما در دوره دوم حاکمیت کلیسا، حکمای مسیحی تحت تأثیر مطالعه کتاب‌های ابن سینا و ابن رشد و سایر فیلسوفان مسلمان به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند. ۰/۲۵ که به تدریج به گسترش عقل گرایی و عقب نشینی اندیشه‌های دینی انجامید. ۰/۲۵ (ص ۵۶ و ۵۷)						
۱۹	بیکن روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می دانست. ۰/۲۵ از فلاسفه می خواست از بت‌هایی که فلاسفه قدیم برای ما ساخته‌اند دست بردارند. ۰/۲۵ و بیش از گذشته بر تجربه تکیه کنند. ۰/۲۵ (ص ۵۷)						
۲۰	این جریان‌ها می کوشیدند نشان دهند که برخی روش‌های عقلی در مسائل دینی کاربردی ندارند. ۰/۲۵ و کسانی که از این روش‌ها استفاده می کنند، مرتکب خطا می شوند. ۰/۲۵ و به دین آسیب می رسانند. ۰/۲۵ (ص ۶۰)						
۲۱	عقل فعال ۰/۲۵ این عقل عامل فیض رسانی به عقل انسان‌ها است. ۰/۲۵ یعنی به واسطه این عقل است که انسان مفاهیم کلی را می فهمد. ۰/۲۵ البته این مدد رسانی در باطن وجود انسان صورت می گیرد و برای خود انسان محسوس نیست. ۰/۲۵ (ص ۶۳)						
۲۲	از نظر ابن سینا، تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها ۰/۵ دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می دهد و به باطن آن‌ها می رساند ۰/۵ (ص ۸۱)						
۲۳	از نظر میرداماد آن امر واقعی و خارجی مصداق ماهیت است نه وجود ۰/۲۵ یعنی آنچه واقعی است ماهیت است؛ پس اصالت با ماهیت است. ۰/۲۵ و وجود صرفاً یک مفهوم انتزاعی ذهنی و اعتباری است. ۰/۲۵ اما ملاصدرا نظر دیگری ابراز کرد ۰/۲۵ و گفت از میان دو مفهوم وجود و ماهیت، وجود است که اصیل و واقعی است. ۰/۲۵ واقعیت خارجی، مابازاء و مصداق وجود است. ۰/۲۵ (ص ۹۳)						
۲۴	گروهی از افراد، هم ریشه درخت فکری خود را به درستی انتخاب کرده‌اند ۰/۲۵ و پایه‌های استواری برای نظام فکری خود ساخته‌اند. ۰/۲۵ و هم با دقت و تأمل فراوان و با عقلانیت بالا، شاخ و برگ‌های سالم و قوی و استواری از آن ریشه استخراج کرده‌اند. ۰/۲۵ (ص ۱۰۹)						
۲۰	خدا قوت						